

Notitie verantwoording groepsrisico bestemmingsplan 'Heerjansdam – Gors'

1. Inleiding

Aan een bestemmingsplan dient een goede ruimtelijke onderbouwing ten grondslag te liggen. Dit betekent onder meer dat het thema externe veiligheid op een adequate wijze binnen het planproces in acht moet worden genomen.

In de procedure rond het bestemmingsplan 'Heerjansdam - Gors' is onderzoek door de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid verricht naar externe veiligheidsaspecten die met het plan samenhangen. Hierbij spelen de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid een rol. De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in de toelichting van het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van het onderzoek en het concept-ontwerpbestemmingsplan geven diverse overlegpartners aan, dat er een beperkte verantwoording van het groepsrisico moet plaatsvinden. Voorliggende notitie bevat deze verantwoording. Bij deze verantwoording is het advies van de regionale brandweer nadrukkelijk betrokken.

Hierbij zijn de ontwikkelingen Havenkant en de Voorzieningencluster Heerjansdam meegenomen.

2. Achtergronden en inperking

Een beschouwing van het groepsrisico in het bestemmingsplan 'Heerjansdam -Gors' kan plaatsvinden op basis van het transport van twee stationaire risicobronnen in het plangebied en twee risicobronnen als gevolg van het transport gevaarlijke stoffen welke relevant zijn voor het plangebied. Van buiten het plangebied is er invloed van het rangeerterrein Kijfhoek, spoorvervoer van gevaarlijke stoffen en transport van gevaarlijke stoffen over de Oude Maas.

Voor het groepsrisico voor wat betreft de stationaire bronnen zijn relevant het Texacostation "De Gors" en het bedrijf "Shipcoat B.V." Het invloedsgebied voor het groepsrisico ligt op 150 meter van het LPG tankstation. Het groepsrisico ligt in de huidige situatie onder de oriëntatiewaarde en de vaststelling van het consoliderend bestemmingsplan heeft geen invloed op de hoogte van het groepsrisico. Het invloedsgebied van Shipcoat B.V. voor de vaststelling van het groepsrisico voor de opslag van gevaarlijke stoffen ligt op 320 meter. Het groepsrisico ten gevolge van de opslag bevindt zich onder de oriëntatiewaarde. Het voorliggende bestemmingsplan maakt geen ontwikkelingen mogelijk die kunnen leiden tot een toename van het groepsrisico.

Nabij het plangebied lopen de spoorlijnen van het rangeerterrein Kijfhoek en het doorgaande spoor gevaarlijk stoffen. Over deze spoorlijnen vindt transport van gevaarlijke stoffen plaats.

Uit een uitgevoerde kwantitatieve risicoanalyse komt naar voren dat het groepsrisico voor de omgeving van het rangeerterrein zich nog net onder de oriëntatiewaarde bevindt. Voor het onderhavige bestemmingsplan wordt er van uitgegaan dat het groepsrisico als gevolg van het rangeerterrein Kijfhoek thans en in de toekomst de oriëntatiewaarde niet zal overschrijden

Het invloedsgebied van het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Oude Maas ligt, gelet op de aard en omvang van dit vervoer van gevaarlijke stoffen ongeveer op 225 meter vanaf het midden van de vaarweg en reikt daarmee over een klein deel van het plangebied. De vaststelling van het bestemmingsplan heeft geen affect op het groepsrisico.

De conclusie is dat er sprake is van een 'nihil' groepsrisico voor spoorvervoer, opslag gevaarlijke stoffen vervoer en het vervoer over De Oude Maas. Voor het overige is in overleg tussen gemeente en de lokale en regionale brandweer bepaald dat de verantwoording van het groepsrisico beperkt kan blijven tot de thema's beheersbaarheid en zelfredzaamheid.

3. Verantwoording

3.1. Beheersbaarheid

De beheersbaarheid is afhankelijk van de inzetbaarheid van hulpverleningsdiensten. De brandweer moet in staat zijn om haar taken goed uit te kunnen voeren om daarmee verdere escalatie van een incident te voorkomen. Hierbij kan gedacht worden aan het voldoende/adequaat aanwezig zijn van aanvalswegen en bluswatervoorzieningen, maar ook de brandweezorgnorm wordt hier onder geschaard. Hierbij hanteert de regionale brandweer richtlijnen zoals beschreven in de NVBR publicatie "Handleiding bluswatervoorziening en bereikbaarheid".

3.1.1. Bereikbaarheid

Uit bovengenoemde handreiking volgt het advies dat de percelen gelegen binnen de werkingssfeer van het bestemmingsplan Heerjansdam – Gors goed bereikbaar moeten zijn voor de hulpverleningsdiensten via twee van elkaar onafhankelijke aanvalswegen, waardoor in geval van calamiteiten het plangebied bereikbaar is.

De lokale brandweer heeft aangegeven dat de bereikbaarheid goed is; het plangebied is via diverse ontsluitingswegen bereikbaar. Een deel van het industrieterrein is voor hulpverleningsvoertuigen alleen vanaf de randweg te bereiken maar voor aanwezigen in het gebied kan via verschillende richtingen ontvluchten mogelijk.

3.1.2. Bluswatervoorziening

Het plangebied is in voldoende mate voorzien van brandkranen.

In geval van grote industriebranden is het plangebied en de omgeving daarvan zijn in voldoende mate voorzien van open water vanuit rivier de Oude Maas en de rivier De Waal welke een bijdrage kunnen leveren voor het bluswater.

3.1.3. *Zorgnorm*

De brandweezorgnorm is een aanbevolen opkomsttijd die afhankelijk is van het soort object en de risico's voor de aanwezige personen. De opkomsttijd bestaat uit een optelsom van de uitruktijd en de aanrijdtijd. De uitruktijd betreft de tijd die men heeft vanaf het alarmeren totdat men gereed is om te vertrekken naar het plaats incident. De uitruktijd voor een beroepskorps ligt lager dan die van een vrijwillig korps, omdat de beroepsmedewerkers zich in de directe nabijheid van de kazerne bevinden. De streefwaarde voor de uitruktijd van een beroepskorps is 1,0 minuut en voor een vrijwillige organisatie ca 3,5 minuten. De aanrijdtijd betreft de zuivere rijtijd.

De brandweer heeft aangegeven dat zij in de meeste gevallen binnen de zorgnorm in het plangebied aanwezig kan zijn.

3.2. *Zelfredzaamheid*

3.2.1. *Zelfredzaamheid*

De zelfredzaamheid geeft aan in welke mate de aanwezigen in het plangebied in staat zijn zich op eigen kracht in veiligheid te brengen. Binnen het invloedsgebied van de genoemde risicobronnen bevinden zich verschillende (beperkt) kwetsbare objecten.

Het plangebied is over verschillende zijden goed te bereiken en geschikt om op eigen kracht het gebied te verlaten.

De functie-indeling, de infrastructuur en nieuw te realiseren bebouwing kan op verschillende manieren op de zelfredzaamheid inspelen.

- Het gebouw zodanig inrichten dat de vluchtwegen van de risicobronnen aflopen;
- Ventilatie die centraal buitenwerking kan worden gezet;
- Het toepassen van zo min mogelijk glas aan de risicozijde;
- De gebouwen dusdanig ontwerpen zodat niet-verblijf ruimten als bergingen, keukens, wc's en trappenhuizen aan de gevaarszijde zijn geplaatst;
- Het gebouw loodrecht projecteren ten opzichte van de risicobronnen.

Voor de bestaande gebouwen in het plangebied zijn de bovengenoemde aandachtspunten niet relevant.

Het relevante groepsrisico als gevolg weg- en doorgaand railvervoer zal na realisatie van eventuele bouwplannen binnen de bestaande planologische kaders niet of nauwelijks veranderen.

Zowel in de huidige als in de toekomstige situatie wordt de oriënterende waarde van het GR niet overschreden.

3.2.2 Risicocommunicatie

Het punt van risicocommunicatie zal door de gemeente moeten worden uitgevoerd in het kader van de gemeentelijke informatieplicht over de voorbereiding op en alarmering bij rampen.

3.2.3 Ontvluchting

Bij een calamiteit kunnen de aanwezige personen op binnen het plangebied via verschillende ontsluitingswegen het gebied verlaten, zodat van de risicobron af kan worden gevlucht.

3.2.4- Risicocommunicatie

Het punt van risicocommunicatie zal door de gemeente moeten worden uitgevoerd in het kader van de gemeentelijke informatieplicht over de voorbereiding op en alarmering bij rampen.

4. Conclusie

In deze verantwoording is voor het gehele relevante plangebied “Heerjansdam - Gors” het Groepsrisico beschouwd voor de uitgangssituatie van een conserverend bestemmingsplan.

Uit de berekeningen is gebleken dat het groepsrisico als gevolg van het vaststellen van het plan niet toe neemt. Op basis van de berekeningen wordt geconcludeerd dat de oriëntatiewaarde niet wordt overschreden.

Daarom is er een beperkte verantwoording van het groepsrisico opgesteld. Daarbij is ingegaan op de beheersbaarheid en zelfredzaamheid. In het kader van zelfredzaamheid en hulpverlening is de bereikbaarheid voldoende gegarandeerd. Er zijn verschillende ontsluitingsroutes aanwezig en aanwezigen kunnen het gebied via verschillende routes verlaten. De hulpdiensten kunnen het gebied op verschillende manieren het gebied in. Vaststaat dat vanuit deze aspecten geen bezwaren bestaan tegen de beoogde besluitvorming van het conserverend bestemmingsplan “Heerjansdam - Gors”. Gelet op het feit dat de toename van het groepsrisico nihil is, er verschillende ontsluitingsmogelijkheden zijn voor “Heerjansdam - Gors” en het feit dat er voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig zijn, acht de gemeente deze situatie acceptabel.